

NMBUs Sportsfiskeseminar 2018: - Fiskeforvaltning er mer enn fisk

Stian Stensland

12.2.2018

| Svenskt fritidsfiske och fisketurism 2020

Sportsfiske i tall

- Norge (2014): 43 % av befolkningen drar på fisketur hvert år (90-tallet: 52-54%)
- Island: 32 %
- USA: 15 %
- Kina: 9 %
- Tyskland: 5 %

Sportsfiske er verdifullt for samfunnet!

En livslang hobby for alle

- En gang sportsfisker - alltid sportsfisker!
- Sportsfiske er helsefremmende og passer for både ung og gammel.

Bra for lokalsamfunnet

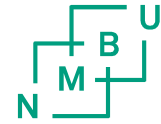
- Lokale fiskevann gir muligheter for sunne og positive aktiviteter.
- Sportsfiske gir grunnlag for lokal verdiskaping.

Sammen for naturen

- Sportsfiskerne bryr seg om naturen.
- Vi sikrer levende vann og vassdrag.

PROGRAM

09.15-10.15 Registrering og kaffe

10.15-10.20 Velkommen Stian Stensland, NMBU

DEL 1. Sportsfiske er om folk og fisk

10.20.-10.40 Fiskeforvaltning handler om folk. Stian Stensland, NMBU

10.40-11.00 Hvilke effekter har kvoter, gjenutsetting, og fiskeregler på fiskebestandene? Thrond Haugen, NMBU

11.00-11.20 Klarer vi å øke deltagelsen i sportsfisket? Norges Jeger- og Fiskerforbund sin sportsfiskesatsing
Steinar Paulsen, NJFF

11.20-11.40 Rekreasjonsverdien av fritidsfiske. Ståle Navrud, NMBU

11.45-12.00 Diskusjon og spørsmål

12.00-12.45 LUNSJ

DEL 2. Sportsfiske som næring

12.45-13.05 Villaksen - en symbolart i fisketurisme og naturforvaltning. Torfinn Evensen, Norske lakseelver

13.05-13.25 Fra ufisk til millionfisk: Gjeddefisketurismen i Østfold og Akershus. Øystein Toverud,
Utmarksavdelingen for Akershus og Østfold

13.25-13.45 Forskning på fritidsfiske i sjøen. Hva vet vi og hva trenger vi å vite? Jonathan Colman, NM

13.45-13.55 Spørsmål og diskusjon.

PAUSE - kaffe/te/vann/epler

DEL 3. Forvaltningseksempler: Muligheter og utfordringer

14.10-14.30 Tapt areal og produksjon i sjørrretbekker. Kartlegging som grunnlag for restaureringstiltak.
Eksempel fra Verdalsvassdraget.. Eir Hol, masterstudent, NMBU

14.30-14.50 Conservation or Conflict? Examining the role of small-scale salmon hatcheries as conservation tools
in Europe. Hannah Harrison, PhD-student, NMBU

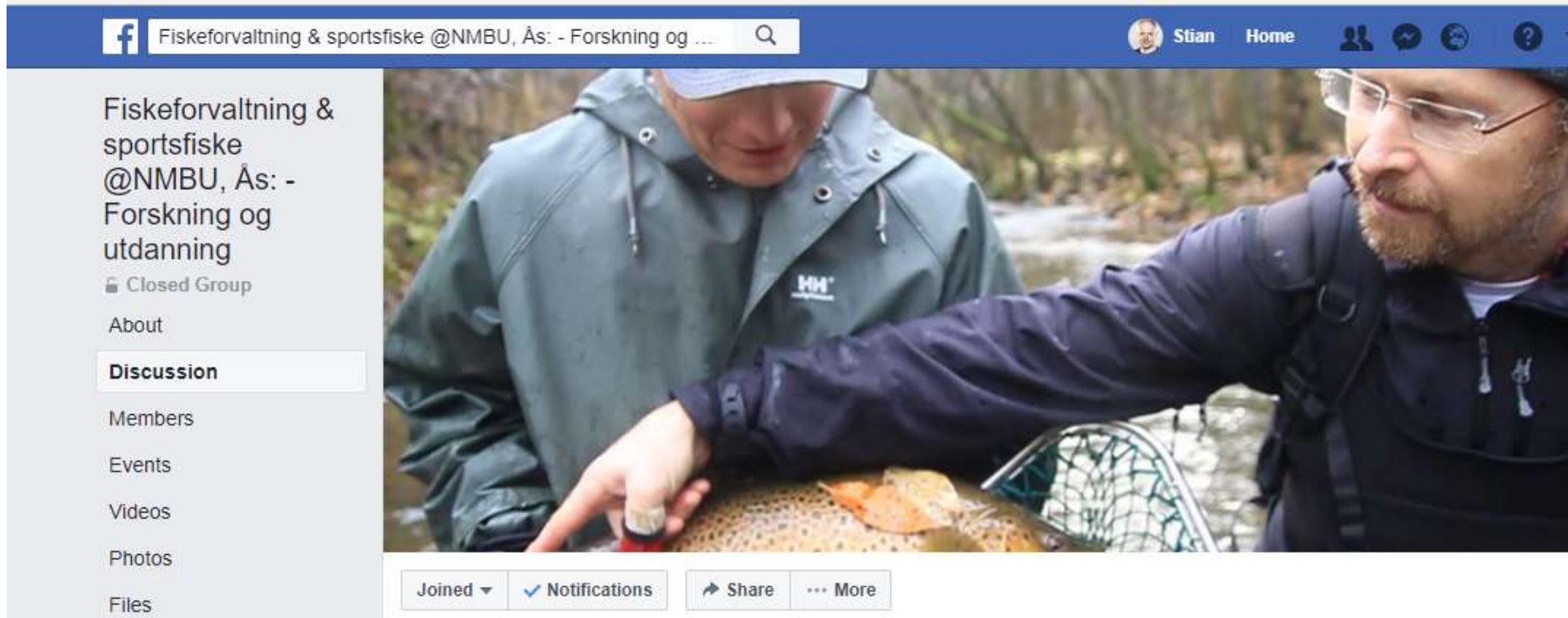
14.50-15.00 Hva finnes av masteroppgavemuligheter innen sportsfiske? Stian Stensland, NMBU

15.00-15.15 Spørsmål og diskusjon

15.20 SLUTT (tog fra Ås retning Moss kl 15.47, tog retning Oslo kl 15.50)

Facebookgruppaa – følg oss!

- <https://www.facebook.com/groups/1726840860961778/>

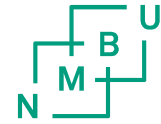

Praktiske opplysninger

- Hvert foredrag er ca 15 minutter, etterfulgt av spørsmål og kommentarer.
- Egen oppsamlede diskusjons-/spørsmålsrunde etter hver av de 3 hoveddelene.
- 12-12.45. Lunsj. Nede i restaurant Johannes
- 13.55- 14.10. Kaffepause/beinstrekk
- Epler
- Toaletter nede under trappa

Fiskeforvaltning handler om folk

- **Lakse -og innlandsfiskeloven av 1992**

§ 1. Lovens formål er å sikre at naturlige bestander av anadrome laksefisk, innlandsfisk og deres leveområder samt andre ferskvannsorganismer forvaltes i samsvar med naturmangfoldloven og slik at naturens mangfold og produktivitet bevares. Innenfor disse rammer skal loven gi grunnlag for utvikling av bestandene med sikte på økt avkastning, til beste for rettighetshavere og fritidsfiskere.

- **Lov av 1964.**

Formål: Legge til rette forholdene til rette slik at laksefisket og innlandsfisket kan bli til størst mulig gagn for samfunnet og de enkelte rettighetshavere.

Vitenskapelig råd for lakseforvaltning mener å kunne dokumentere at mye lakselus gjør at antall villaks som kommer tilbake til kysten og elvene blir redusert med 50.000 årlig. Illustrasjonsbilde fra Tovdalselva nordøst for Kristiansand. Foto: Harald Berglihn

Nyheter Fiske

Ny rapport: Lakselus dreper én av ti villaks

Lakselus tar livet av en av ti villaks. Det betyr 50.000 færre villaks tilbake til elvene, viser ny rapport.

[Lær mer på presentasjon](#)

Trondheimsfjordelvene har tapt fiskere og relativt sett også andeler av laksefiske i Norge. Likevel er dette fortsatt det viktigste laksefiskeområdet i Norge. Her landes en fisk i Verdalselva. (Foto: Stian Stensland)

Laksefiske – fra matauk til milliardindustri

1. juni går startskuddet for årets laksefiske. En av fem lakser som biter på kroken i de om lag 300 norske elvene, settes tilbake. Likevel er ihuga fiskere villige til å betale mye for naturoplevelsen.

Fisketurisme selger

Publisert 26.02.2015

Det lønner seg å legge til rette for fisketurisme, det viser resultatene fra Fishspot. I fjor solgte Fishspot fiskekort for nærmere sju millioner kroner.

Kritisk til fang-og-slipp: – En dødskamp for å ha det gøy

Laksefiskere reagerer på utbredelsen av fang-og-slipp praksisen. En praksis de mener er både lovstridig og uetisk. – Jeg synes det er forkastelig at man setter i gang en dødskamp bare for å ha det gøy, sier laksefisker.

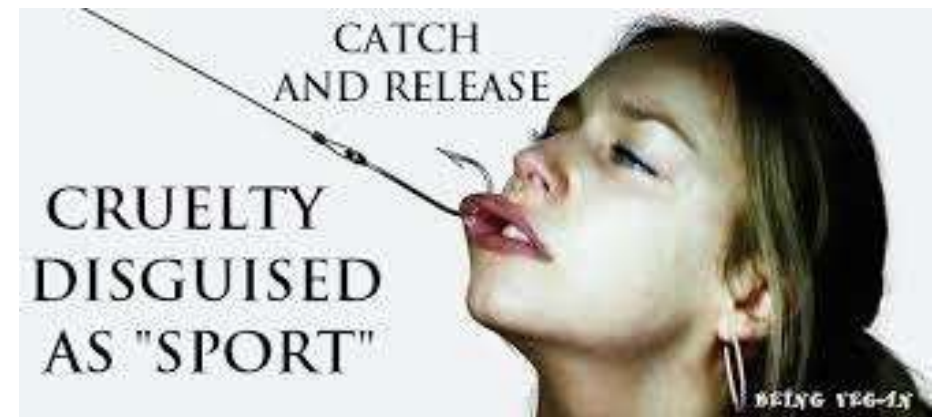
Kristian Sønvisen Bye
Journalist

© Publisert 06.06.2016, kl. 09:35

Artikkelen er mer enn ett år gammel.

«A game fish is too valuable to be caught only once» (Lee Wulff 1936)

<https://www.facebook.com/official.peta/videos/10154426342994586/>

Aktuelt

► [Arrangementer og seminarer](#)

► [Motta nyhetsbrev fra NINA](#)

► [Jobb i NINA](#)

Lokal økologisk kunnskap er verdifull i forvaltningen av laks

Publisert 07.11.2016

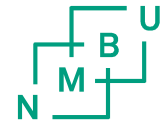
Det er økende internasjonal anerkjennelse av at lokal økologisk kunnskap (LEK) er viktig for bevaring av biologisk mangfold og som bidrag til naturforvaltningen. Forskere har sett på hvilken betydning det kan ha i lakseforvaltningen. I Norge er bruken av slik erfaringsbasert kunnskap forankret i Naturmangfoldloven.

Ved laksegarnet i Varangerfjorden Foto: Eero Niemelä, Kolarctic ENPI CBC EU-salmon project.

Mer fisk forsøkt smuglet over grensa

Tollregion Nord-Norge har beslaglagt rundt 800 kilo mer fisk enn på samme tid i fjor.

Tollerne ved Kivilopollo tollstasjon beslagla 285 kilo fiskefilet den 28. april. Det er det største beslaget hittil i 2017.

Dan Henrik Klausen
Journalist

Linda Pedersen
Journalist

© Publisert 01.07.2017, kl. 09:51

Reglene strammes inn for turister på fisketur

Fra nyttår får turistfiskerne større kvote, men tar de en troféfisk, må den inn i kvoten.

Turistfiskevirksomhetene må registrere både seg og fangsten.

Kilde: NTB

© Publisert 05.07.2017, kl. 19:48

Tittel på presentasjon

SLUTT PÅ TROFEFISK: Blandt annet kan man ikke lengre ta med seg en såkalt "troféfisk" i tillegg til ens ordinære kvote.
FOTO: CORNELIUS POPPE, CORNELIUS POPPE / NTB SCANPIX

– Gjeddemafiaen slår til over hele landet

Gjedder blir stadig satt ut ulovlig flere steder i Norge. Fiskeforvalteren i Nord-Trøndelag mener en gjeddemafia står bak.

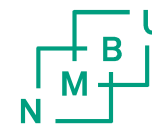
Frida Næss Nonstad
Journalist

Kaja Kristin Ness
Journalist

🕒 Publisert 20.07.2017, kl. 10:03

(Noen) Forskningsprosjekter om sportsfiske ved NMBU

Laks og verdiskaping i Trondheimsfjorden (2005-2011)

NINA Rapport 854

Sluttrapport og evaluering av opp-
leieprosjektet i Trondheimsfjorden
(korrigert versjon av NINA rapport
546)

Peder Fiske
Sjur Baardsen
Stian Stensland
Nils Arne Hvidsten
Øystein Aas

LAGEFILL

ENTUSIASME

INTEGRITET

KVALITET

Samarbeid og kunnskap for framtidens miljøløsninger

LAKSEFISKE OG VERDISKAPNING I
TRONDHEIMSFJORDREGIONEN

EN SPØRREUNDERSØKELSE BLANT GRUNNEIERE I
LAKSEELVENE ORKLA, GAULA,
STJØRDALS- OG VERDALSVASSDRAGET

elvene
rundt Trondheimsfjorden

SALMONCHANGE (2011-2017)

Sustainable Salmon Angling Tourism In A Changing World (SALMONCHANGE)

Stian Stensland¹, Sjur Baardsen¹, Knut Fossgard¹, Ståle Navrud¹, Amund H. Kristiansen¹, Esten Skullerud¹, Øystein Aas^{1,2}, Oddgeir Andersen², Margrethe Skår², Hogne Øian², Sveinn Agnarsson³, Thorgrils Helgason³, Gunnar Þór Jóhannesson³, Friðrik Larsen³, Mehmet Mehmetoglu⁴

¹Norwegian University of Life Sciences (NMBU), ² Norwegian Institute for Nature Research (NINA), ³ University of Iceland, ⁴ Norwegian University of Science and Technology

Project leader contact information: stian.stensland@nmbu.no, Norwegian University of Life Sciences

Study objective

We investigated the economic and social consequences of the recent changes in the Atlantic Salmon sport fisheries in Norway and Iceland. (i.e. weakened stocks, catch restrictions, growth of catch & release angling). Specifically we look at angler and landowner /supplier adaptations.

Introduction

The British "lords" coming to fish for Atlantic salmon (*Salmo salar*), sea trout (*Salmon trutta*) and sea-run Arctic char (*Salvelinus alpinus*) started off modern tourism in Norway in the 1830s. Fishing for the King of fish- the salmon- are for many anglers the ultimate experience one they are willing to invest much time and money in. Key destinations are Canada, Iceland, Scotland, Norway and Russian Kola Peninsula. Over the last 30 years worldwide stocks have been more than halved, due to habitat degradation, pollution, invasive species, salmon farming, but also unfavorable conditions at sea. As a result fishery regulations have changed. Bag limits, quotas, shortened seasons, and catch & release have become common in many countries. In Norway – known for its big salmon and harvest -oriented anglers -

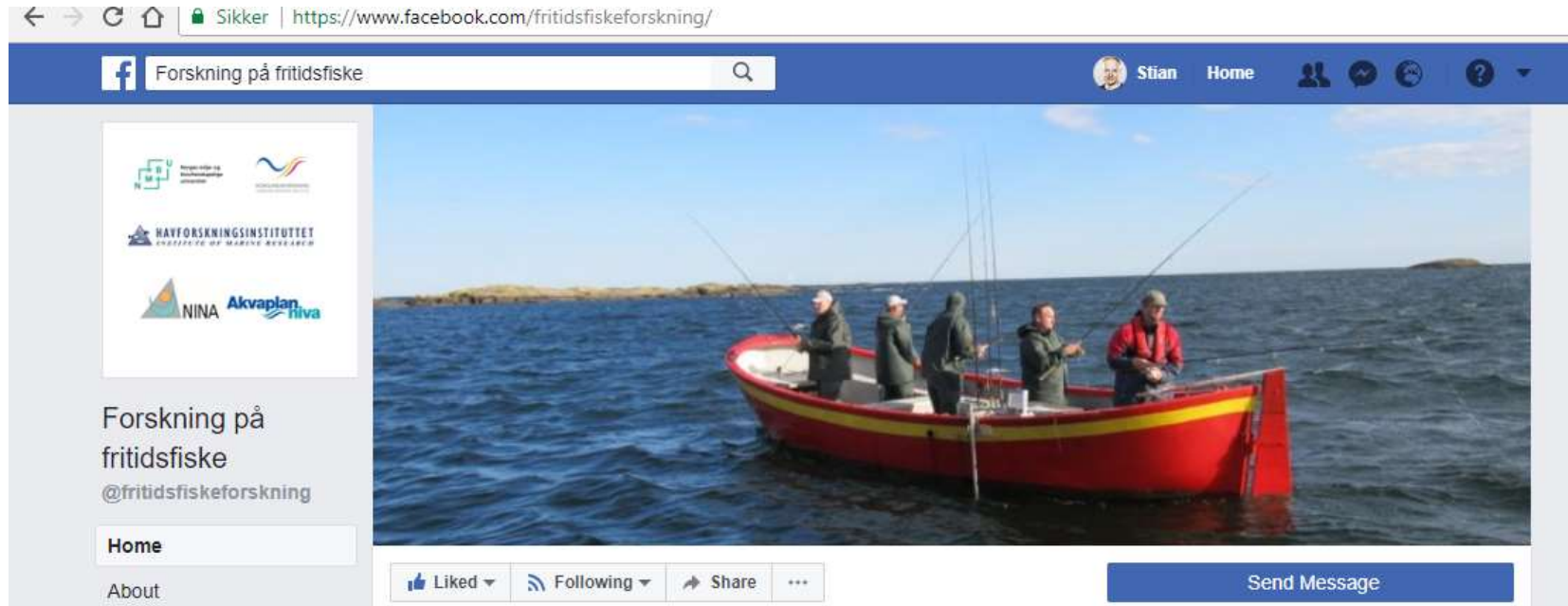
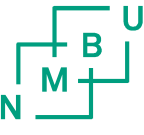

Figure 3. A salmon being released in the Verdal River of Norway. Because of a low spawning population, from 2010 on the fishing season was shortened to 4 weeks, and a two fish per angler per year limit imposed.

Figure 6. Fish on! An angler plays a salmon on the Hitara river of Snaefellsnes peninsula, Iceland. Salmon fishing has remained good in Iceland, but expensive. Our study shows that the price of fishing was the

Forskning på fritidsfiske i sjøen (2017-2020)

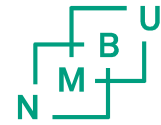
Metodeutvikling for å kartlegge fangst og innsats i fritidsfiske i sjøen mm.

...og flere masteroppgaver

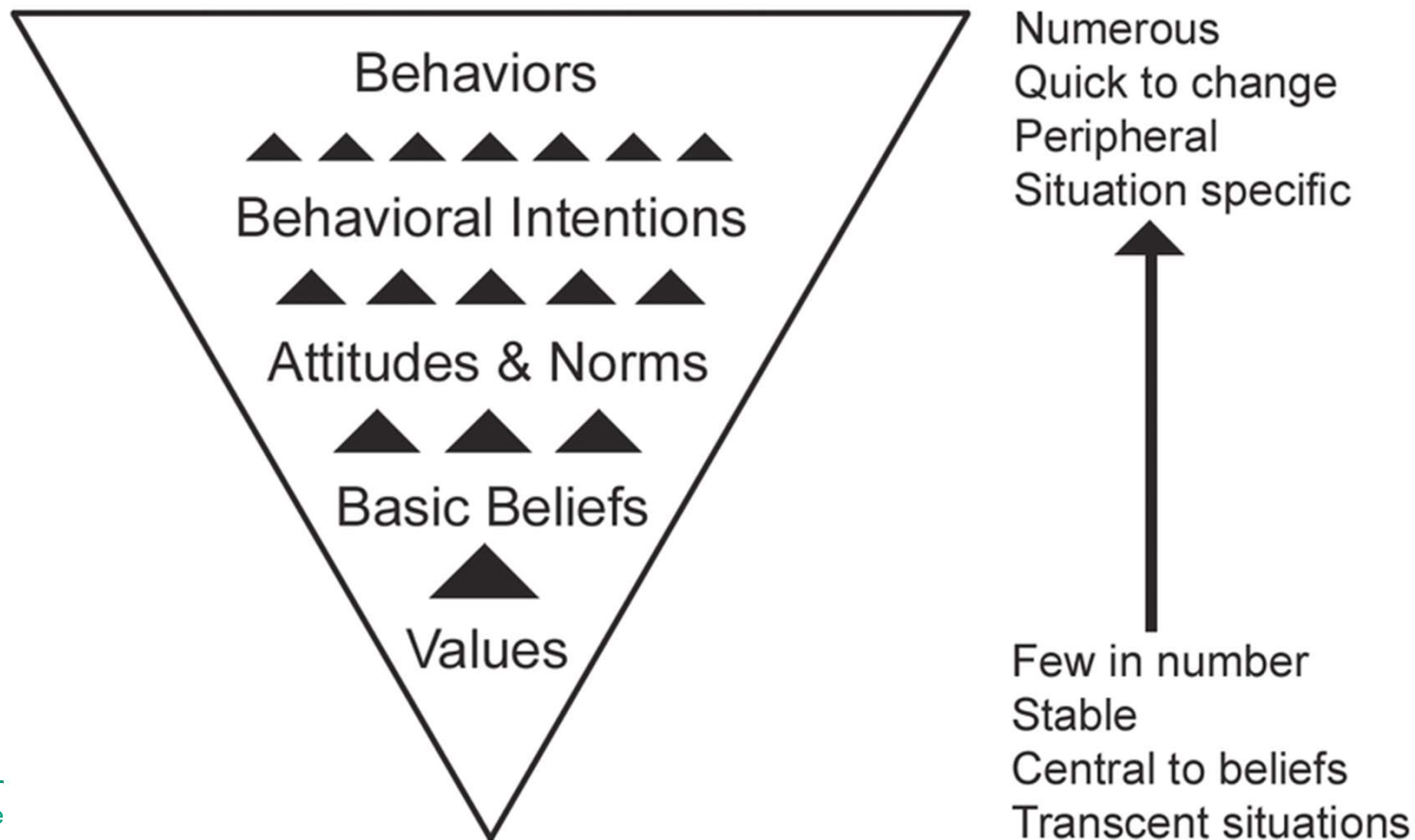

2017	Giæver, Stian Engen	Fiske i elv, sjø og vann – en undersøkelse av fiskere i Lakselva, Femund-Engerdal og Oslofjorden med fokus på motivasjon og holdninger til fang og slipp-fiske.
2016	Pedersen, Ronja Karoline	Destination Image - A Case Study of Norwegian Anglers at an Alaskan Salmon Fishing Lodge.
2015	Thimamontri, Jeanette	Fritidsfisket i Indre Oslofjord. Økonomisk verdsetting av fritidsfisket, segmentering av fritidsfiskere etter motivasjon og fritidsfiskernes holdninger til forvaltningstiltak
2013	Kildahl, Henriette Othilie Bøe	Segmentering av fritidsfiskere basert på motivasjon: implikasjoner for fiskeforvaltning og turistutvikling. En undersøkelse i Femund-Engerdal.
2013	Kristiansen, Amund Hagen	Elveeierens forhold til et laksefiske i endring - målsetninger, inntekter og interesse for satsning på laksefisketurisme.
2012	Skullerud, Esten Sødal	Segmentering av laksefiskere og undersøkelse av deres motivasjon for å fiske i Lakselva, Finnmark.
2011	Onstad, Oskar	Reaksjoner på effektkjøring blant laksefiskere i Nidelva i Trondheim - resultater fra fokusgruppeintervjuer og spørreundersøkelse.
2009	Gjertsen, Vemund Øwre	Former for laksefiskeutleie, og lønnsomhet ved disse modellene, i elvene Verdalselva, Stjørdalselva, Gaula og Orkla.
2008	Liberg, Egil	Hvordan kan markedsarbeidet i laksefiske- og sjøfiskerierne bidra til utviklingen av innlandsfiskerierne?
2007	Enger, Erik	Trolling i Mjøsa som reiselivsprodukt, med fokus på bedriftsmarkedet.
2007	Ianssen, Guro & Johansen, Trine S.	God valdutforming, en flaskehals i laksefisketurisme?

Samfunnsvitenskap som teoretisk rammeverk for forskning på folks atferd

Eksempel: Kognitivt hierarki i sosial-psykologien

The Influence of Norms and Consequences on Voluntary Catch and Release Angling Behavior

STIAN STENSLAND,¹ ØYSTEIN AAS,^{1,2} AND MEHMET MEHMETOGLU^{2,3}

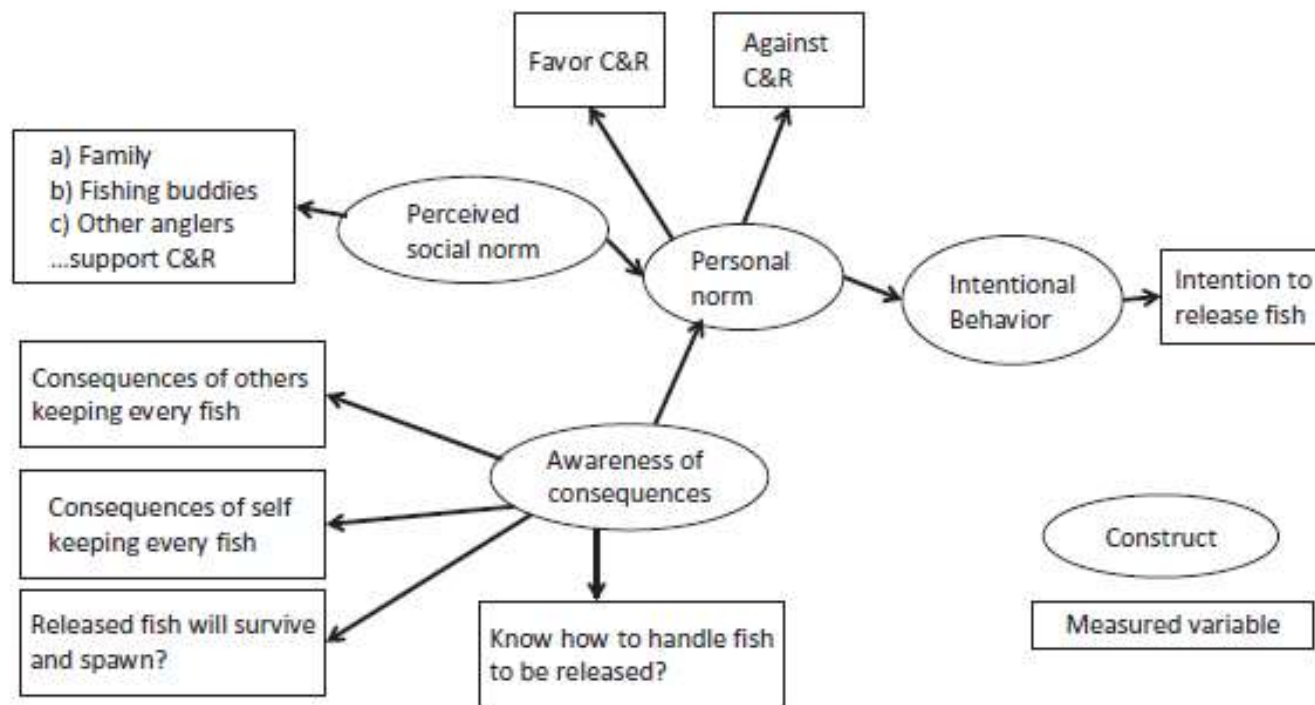
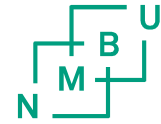

Figure 1. Conceptual model of the influence of norms and awareness of consequences on intentional catch and release angling behavior. Figure adapted from Bratt (1999).

Konklusjoner

- Fiskeforvaltningens utfordringer løses gjennom folk
- Gjennomsnittsfiskeren (aktøren) eksisterer ikke
- Viktig å forstå de ulike aktørenes syn og atferd for å dempe konflikter og løse utfordringer.
- For studenter: REIS310 Samfunnsvitenskapelig metode for naturbasert reiseliv, friluftsliv og naturforvaltning (5 stp – vår)

Tittel på presentasjon

Spørsmål og kommentarer?

